

15.01.2024 r.

Inżynieria i budownictwo w roku wyborczym -
Ekspertsi podsumowują 2023:
“W kierunku mocniejszej stabilizacji”

Wydanie drugie, rozszerzone
/ Data pierwszego wydania: grudzień 2023

Inżynieria i budownictwo w roku wyborczym – eksperci podsumowują 2023: „W kierunku mocniejszej stabilizacji”

„Na przestrzeni dekad wizje XXI wieku w bajkach, komiksach i filmach ukazywały świat niemal doskonały, zazwyczaj bardzo zaawansowany inżynieryjnie, rozbudowany. #EksperciSAFEGE tradycyjnie mówią „Sprawdzamy” i podsumowują już nie wizje, a rzeczywistość.” – tymi zdaniem rozpoczyna się pierwsze wydanie III edycji Podsumowania Roku i Prognoz na 2024. Dynamiczna sytuacja będąca efektem zmiany władzy i towarzyszących okoliczności na przełomie roku wiąże się z koniecznością wprowadzenia aktualizacji do niniejszej publikacji. Rok 2023 to kontynuacja komplikacji zapoczątkowanych w okresie pandemii (2020, 2021), następnie wybuchu wojny za wschodnią granicą (2022). Te wydarzenia istotnie wpływają na obecną kondycję branży. Dają również duże pole do przewidywań w perspektywie 2024, ponieważ uformowano już szereg odpowiedzi.

Eksperci SAFEGE Polska mają zgodny wniosek: komplikacje związane z pandemią i wojną w Ukrainie rozciągają się, ale branża opracowuje i wdraża nowe rozwiązania. Wiele w kwestii budownictwa i inżynierii będzie w 2024 roku zależę od decyzji nowego Rządu RP, ale eksperci zauważają pola do stabilizacji sektora. Wyzwaniem w 2024, szczególnie w kwestiach projektowych, będzie Sztuczna Inteligencja (AI); branża inwestuje w specjalistyczne szkolenia, po których można spodziewać się wielu być może przełomowych odkryć w budownictwie, inżynierii budowlanej i zrównoważonym budownictwie. Kluczową rolę odgrywa ochrona środowiska; Eksperci przypominają, że jesteśmy jego częścią, więc dzięki edukowaniu i podnoszeniu tej świadomości wzrasta również popyt społeczny na nowoczesność respektującą konieczność ochrony środowiska.

AGENDA

Kliknij odpowiedni dział, by się do niego teleportować 🚀

- [Budownictwo: Wydarzenia Roku 2023 w Polsce](#)
- [Podsumowanie Roku 2023 Ekspertów SAFEGE oraz prognozy na 2024](#)
- [Ekologia: przykład zastosowania w regionie](#)
- [Nowoczesna fabryka w Żabiej Woli z BREEAM Excellent](#)
- [Mniej znane, niemniej ważne – przykład inwestycji państwowej](#)
- [Kolejny obszar małopolski objęty zaawansowaną cyfryzacją](#)
- [Kierunek 2024: Stabilizacja i nowe fakty ws. CPK oraz KPO](#)
- [PROGNOZY dla budownictwa na 2024 rok](#)

Wydarzenia Roku 2023: Projekty Strategiczne

W 2023 roku w polskiej branży inżynierii i budownictwa doszło do kilku kluczowych decyzji w sprawach inwestycji państwowych, które będą miały istotny wpływ na kształtowanie rynku budowlanego oraz na rozwój gospodarczy kraju w nadchodzących latach:

Dwie Elektrownie Atomowe

- **Lokalizacje i budowa:** Rząd Polski planuje budowę dwóch elektrowni jądrowych. Rozpatrywane lokalizacje to Konin oraz Lubiatowo-Kopalino.
- **Partnerzy i harmonogram:** Budowa pierwszej elektrowni rozpocznie się w 2026 roku, pierwszy blok ma być uruchomiony w 2033 roku. Kolejne bloki będą wdrażane co 2-3 lata.

Centralny Port Komunikacyjny (CPK)

- **W 2023 roku wg publicznych komunikatów:** Do września 2023 roku gotowy był projekt koncepcyjny terminala i dworca CPK. Spółka wykupiła ponad 1000 hektarów terenu i prowadziła odwierty geologiczne oraz prace rozbiórkowe. Przygotowywany był projekt budowlany, a spółka weszła w decydującą fazę postępowania na wybór partnera finansowego dla części lotniskowej.
- **Plany i harmonogram:** CPK planuje rozpoczęcie prac przygotowawczych dla pięciu szlaków kolejowych o łącznej długości 563 km. Pierwsza łopata została wbita w lutym 2023 roku.
- **Grudzień 2024:** W tym samym roku pojawiły się pierwsze poważne obawy dotyczące przyszłości tej giga-inwestycji; Kontrole Najwyższej Izby Kontroli (NIK) wykazały brak pełnego harmonogramu rzeczowo-finansowego, co pociąga za sobą wysokie prawdopodobieństwo nieukończenia budowy we wskazanym terminie. Więcej informacji na ten temat znajduje się w dalszej części opracowania.

Morskie Farmy Wiatrowe Baltica 2+3

- **Projekt i lokalizacja:** Decyzją Ministerstwa Infrastruktury, Grupa PGE i Ørsted mają zbudować morskie farmy wiatrowe o łącznej mocy ok. 2,5 GW na Bałtyku. Nowa lokalizacja uzupełnia obszar przeznaczony pod Morską Farmę Wiatrową Baltica.
- **Rola PGE:** PGE Polska Grupa Energetyczna jest największym przedsiębiorstwem elektroenergetycznym w Polsce, a jej plan inwestycyjny obejmuje największe w kraju inwestycje w morskie elektrownie wiatrowe, w tym projekty Baltica 2 i Baltica 3.

Rozbudowa Gazociągu Baltic Pipe

- **Uruchomienie i przepustowość:** Baltic Pipe został uruchomiony 27 września 2022 roku z przepustowością 10 mld m³ gazu rocznie. W 2023 roku gazociąg pracował już z pełną przepustowością, dostarczając ponad 27 mln m³ gazu na dobę.

Elektrownia Szczytowo-Pompowa Młoty

- **Umowa i plan:** PGE i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej podpisały umowę inwestycyjną na finansowanie budowy elektrowni szczytowo-pompowej Młoty o mocy około 1 050 MW.
- **Harmonogram i funkcja:** Ukończenie inwestycji planowane jest na 2030 rok. W ramach inwestycji mają powstać także dwa zbiorniki wodne, pełniące również funkcje przeciwpowodziowe.

Te aktualizacje pokazują postępy i zmiany w kluczowych projektach infrastrukturalnych w Polsce w 2023 roku.

2023 i 2024 według #EkspertówSAFEGE – wywiad z ekspertami – edycja rozszerzona

Red.: Wydarzenie Roku 2023?

Kamila Leśniewska, Dyrektor Działu Projektów Kluczowych w firmie konsultingowej SAFEGE Polska **wskazuje na powolną, lecz zauważalną, stabilizację budownictwa:** *“Rok 2023 rozpoczął trudny czas podnoszenia się rynku budownictwa w związku z okresem recesji, wysoką inflacją spowodowaną trwającą wojną za wschodnią granicą.”* - ocenia rozmówczynie.

Red.: Co szczególnie charakteryzuje ten czas?

KL: *Wysokie koszty rynkowe kontra niskie ceny ofert stawiane w przetargach. Taka sytuacja mocno zachwiała równowagę i w dłuższej perspektywie będzie miała negatywny wpływ na jakość świadczonych usług.*

Red.: Jak sobie z tym planujecie poradzić?

KL: *Na trwających kontraktach próbujemy wyrównać równowagę ekonomiczną poprzez pozyskiwanie zwaloryzowanego wynagrodzenia. Nowe oferty dostosowujemy do wymagań rynkowych. Nie jest to łatwe, rynek w dalszym ciągu jest nienasycony. Brak przetargów w związku z zatrzymaniem środków pochodzących z UE powoduje powstanie niezdrowej konkurencji poprzez sztuczne zaniżanie oferowanych cen. Sytuację w wielu*

firmach pogarszał długi czas oczekiwania na rozstrzygnięcia przetargów, co nie pomagało w planowaniu oraz utrzymaniu stałego przychodu.

Red.: Czy zatem w 2024 czeka nas stabilizacja?

KL: Rok 2024 stanowi nadzieję na to, iż przetargi, które nie były rozstrzygnięte w końcu zostaną sfinalizowane. Liczymy na odblokowanie pieniędzy unijnych z Krajowego Planu Odbudowy i wysyp nowych postępowań w I kwartale kolejnego roku, również w zakresie tych przetargów, które pomimo wcześniejszych zapowiedzi nie zostały ogłoszone w 2023 r. Mamy nadzieję, iż zwiększenie liczby nowych zleceń poprawi konkurencyjność i zmniejszy agresywne zachowania na etapie ofertowym. Wielką nadzieję pokładamy również w zagranicznych klientach prywatnych, którzy widząc stabilność naszego sektora przemysłu oraz wysoką jakość usług w sektorze budownictwa będą kierowali inwestycje do naszego kraju, co może pozytywnie wpłynąć na stabilność naszego rynku. - podsumowuje Kamila Leśniewska.

Daniel Kryś, Zastępca Dyrektora ds. Realizacji Kontraktów Regionu Centralnego i Północnego w SAFEGE Polska również zwraca uwagę na aspekt KPO: „Niepewność wokół uzyskania środków z KPO skutkowała impasem w inwestycjach budowlanych i trwała przez cały rok 2023. Inwestycje budowlane, które miały dać impuls rozwojowy i przyczynić się do wzrostu polskiego PKB stały pod znakiem zapytania, co miało wpływ na prognozy makroekonomiczne dotyczące nadchodzących lat. Szeroko pojęta branża budowlana oraz inwestorzy, którzy liczyli na te środki, znaleźli się w trudnej sytuacji, co przełożyło się na spowolnienie tempa inwestycji. Decyzja Komisji Europejskiej z 21 listopada 2023 roku o przyznaniu Polsce 5 mld euro zaliczki stanowi dobry prognostyk, niemniej za wcześnie na pełen optymizm. KPO to łącznie blisko 60 mld euro. A ich pełne odblokowanie zależeć będzie od spełnienia tzw. kamieni milowych w obszarze praworządności, co może okazać się trudne dla nowego polskiego rządu, który nie będzie miał większości do odrzucania prezydenckiego weta.”

Red.: Pana prognozy na 2024 rok dla branży to?

DK: Rozwój OZE. Z pewną dozą ostrożności można założyć, że rok 2024 będzie kolejnym rokiem rozwoju energetyki odnawialnej w Polsce, w szczególności fotowoltaiki i energetyki wiatrowej. Przyczynić się do tego będą zarówno rosnące ceny energii elektrycznej, jak i dostępność środków z KPO na inwestycje w tym obszarze. Zgodnie bowiem z założeniami, przyznane zaliczkowo w 2023 roku środki w wysokości 5 mld euro mają być przeznaczone na energetykę, w tym OZE, rozwój sieci przesyłowych oraz inteligentne sieci energetyczne. – dodaje **Daniel Kryś**.

Według **Roberta Wojciechowskiego**, Dyrektora Regionu Zachodniego SAFEGE Polska te czynniki „podsumowują rok”:

- **Inflacja:** Rok 2023 był znaczący ze względu na wysoką inflację, która miała bezpośredni wpływ na branżę budowlaną i inżynierską. Wzrost cen surowców i materiałów budowlanych stworzył wyzwania w zakresie zarządzania kosztami i efektywności projektów.
- **Rozdźwięk pomiędzy oczekiwaniami płacowymi, a cenami w przetargach:** Obserwowaliśmy rosnące oczekiwania płacowe pracowników w kontekście spadających cen ofert przetargowych. Ten trend zmusza przedsiębiorstwa do balansowania między konkurencyjnością, a zapewnieniem odpowiednich wynagrodzeń.
- **Wstrzymanie inwestycji przez inwestorów prywatnych:** Niepewność makroekonomiczna spowodowała wstrzymanie wielu inwestycji przez prywatnych inwestorów, co wpłynęło na opóźnienia w realizacji projektów oraz ograniczenie nowych inicjatyw - podkreślił **Wojciechowski**.

Red.: Co będzie miało wpływ na budownictwo w 2024 roku?

RW: Kluczowe będą decyzje rządu w zakresie realizacji wstrzymanych w 2023 roku inwestycji publicznych, w tym uruchomienie już wspomnianego Krajowego Planu Odbudowy. Te działania będą miały znaczący wpływ na dynamikę branży. Rok 2024 przyniesie również rozstrzygające decyzje w obszarze kontynuacji Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK), kontraktów energetycznych, w tym inwestycji w energetykę atomową oraz projektów dotyczących przesyłu gazu i rozbudowy portów. Decyzje te wyznaczą kierunki rozwoju branży i możliwości dla przedsiębiorstw sektora. - przypomina **Robert Wojciechowski** z SAFEGE Polska.

O to samo zapytaliśmy **Monikę Tałałaj**, Country Business Development Managera w SAFEGE Polska: **Podsumowanie Roku 2023 i Prognoza na 2024:**

MT: Zdecydowanie wydarzeniem roku 2023 były Wybory do Sejmu i Senatu RP. Ich znaczenie dla branży budowlanej wykracza poza emocje polityczne. Wybory te przyniosły nadzieję na uruchomienie kluczowych inwestycji infrastrukturalnych, które byłyby finansowane z miliardów euro funduszy unijnych. To wydarzenie miało

wpływ nie tylko na nastroje w kraju, ale również na konkretne perspektywy rozwoju i finansowania projektów w branży. - zaznacza ekspertka.

W kwestii **Prognoz na rok 2024** stwierdza, że: „Rok 2024 zapowiada się niezwykle interesująco dla sektora budowlanego w Polsce. Spodziewamy się szeregu dużych inwestycji, wśród których wyróżniają się projekty takie jak już wymieniane wcześniej elektrownia jądrowa, Baltic Power czy CPK. W kontekście politycznym możliwe są zmiany, które wpłyną na te inwestycje. Równoległe do CPK planuje się rozbudowy lotnisk, a także duże przedsięwzięcia hydrotechniczne, w tym elektrownię Młoty. Warto zwrócić uwagę na inwestycje odpadowe z umowami na ponad 1,3 mld PLN i planowanymi nakładami do 2028 roku na poziomie 17,4 mld PLN. Dodatkowo sektor OZE będzie nadal się dynamicznie rozwijał, szczególnie fotowoltaika z przyrostem projektów na koniec III kwartału 2023 o 40% i wzrostem mocy do 18GW. Nie można też pominąć tematu odbudowy Ukrainy, której koszty szacuje się na 450 mld dolarów. Jest to zagadnienie skomplikowane ze względu na trwające działania wojenne i konieczność regulacji prawnych w tym kraju.” - zaznacza **Monika Tałałaj** z SAFEGE.

Bartosz Klimczak, Dyrektor ds. Rozwoju / Business Development Director SAFEGE Polska, zwraca uwagę na projekty przemysłowe, szczególnie w branży chemicznej i energetycznej: *„Mijający rok przyniósł naszej firmie niewątpliwie większe zaangażowanie w projekty przemysłowe. Z racji podpisanych klauzul o zachowaniu poufności nie o wszystkich projektach możemy napisać, niemniej jednak należy odnotować zwiększenie naszej aktywności w branży chemicznej oraz energetycznej. Szczególnie cieszą nas w tym roku referencje uzyskane od PGNiG Termika S.A. w związku z realizacją usługi Inżyniera Kontraktu „Projekt i budowy gazowej kotłowni szczytowo-rezerwowej KG2 W Elektrociepłowni Żerań w Warszawie”. Jest to kolejna usługa zrealizowana przez nas dla tego Klienta w związku z prowadzoną przez Niego modernizacją mocy wytwórczych.”*

Zapytany o prognozy na rok 2024: *„W wielu obszarach budownictwa nadchodzący rok nie napawa optymizmem. Aktualne zmiany polityczno-gospodarcze dają nadzieję na poprawę koniunktury, niemniej jednak będzie ona mogła najprawdopodobniej poprawić się dopiero pod koniec przyszłego roku. Warto odnotować, że nasi Klienci mają coraz większą świadomość, iż rentowność ich biznesu będzie w coraz większym stopniu zależeć od podejścia do szeroko rozumianej problematyki ochrony środowiska oraz ograniczenia zużycia zasobów naturalnych.”* - prognozuje ekspert SAFEGE Polska, **Bartosz Klimczak**.

Branża zmienia się również pod kątem komunikacji z otoczeniem. Z roku na rok przybywa kampanii edukacyjnych i akcji specjalnych w marketingu oraz działaniach Public Relations. Temat wsparcia środowiska jest standardowym formatem dialogu marek świadomych w budownictwie. Nic dziwnego, że manifestuje to się w ich działaniach komunikacyjnych oraz strategiach marketingowych współczesnych przedsiębiorstw budowlanych i profesji z nim związanych. Tym razem Redaktor poprosił o komentarz ekspertkę ds. komunikacji w branży, **Monikę Iciachowską**: *„Jeszcze przed pandemią wiele firm z branży budownictwa zdecydowało się mówić o ekologicznych rozwiązaniach - promując przy tym swoją ofertę dotyczącą wspomagania ochrony środowiska. Dziś jednak nie chodzi tylko o to, by się przy ekologii ocieplić wizerunkowo. Tak naprawdę nigdy o to nie chodziło.”* - fundamentalną kwestię ekologii w komunikacji PR branży budownictwa i inżynierii porusza **Monika Iciachowska**, Country Marketing & Communications Manager w SAFEGE. Zapytana o trendy w komunikacji na rok 2024 w sektorze budowlanym odpowiada: *„Każda komunikacja proekologiczna prowadzona na poważnie jest bardzo potrzebna. To szczególny moment, gdy firmy wprowadzające poważne i stałe zmiany do przestrzeni traktują sprawę komunikacji równie poważnie. Moim zdaniem czeka nas więcej kampanii edukacyjnych i rozszerzania świadomości potrzeby mówienia o ekologii w głównym nurcie. Jesteśmy na co dzień “w temacie”; kto ma się dzielić tą wiedzą, jak nie my? Budownictwo, inżynieria, konsulting środowiskowy wychodzą do ludzi ze swoją wiedzą i doświadczeniami, co sprawia, że branże te nie są postrzegane jako hermetyczne i jednostronne. Możemy spodziewać się profesjonalizacji działań marketingu i PR.”* - podkreśla **Monika Iciachowska**.

Podsumowując: W 2023 roku polskie budownictwo doświadczyło trudności z powodu recesji i wysokiej inflacji, co wpłynęło na równowagę rynkową i jakość usług. Eksperti SAFEGE Polska - Kamila Leśniewska, Robert Wojciechowski, Monika Tałałaj, Daniel Kryś i Bartosz Klimczak wskazują na próby dostosowania się do warunków rynkowych i prognozują początek stabilizacji rynku w 2024 roku. Kluczowym czynnikiem ma być odblokowanie funduszy unijnych i zwiększone zainteresowanie inwestorów zagranicznych. Podkreślono również znaczenie ekologii i zmian w komunikacji branżowej, które mogą wpłynąć pozytywnie na sektor i jego odbiór społeczny. Decyzje rządowe i realizacja dużych projektów infrastrukturalnych będą miały istotny wpływ na dynamikę branży w 2024 roku.

Polska branża budowlana szybko się uczy i adaptuje do nowych warunków rynkowych. Pokazuje to m.in. przykład deweloperów mieszkaniowych, którzy wdrożyli inwestycje w formule PRS (Private Rental Sector), czyli najmu instytucjonalnego.

Inwestycje 2023, na które warto zwrócić uwagę

- Oczyszczalnia w Białej Piskiej
- Fabryka aluminium Reynaers Aluminium w Żabiej Woli
- Archiwum Państwowe w Bydgoszczy
- Cyfryzacja objęła nowe rejony w Małopolsce

Przykład eko-inwestycji lokalnej w 2023: oczyszczalnia w Białej Piskiej

Gmina Biała Piska to lokalizacja wodno-ściekowej inwestycji realizowanej w 2023 roku. SAFEGE Polska pełniła w ramach tego zadania funkcję inspektora nadzoru inwestorskiego. Projekt polega na modernizacji i rozbudowie infrastruktury gospodarki wodno-ściekowej, w tym budowie sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków. Celem inwestycji jest zwiększenie wydajności oczyszczania ścieków i poprawa jakości środowiska.

Wartość projektu przekracza 10 mln PLN, a część finansowania pochodzi z Rządowego Funduszu Polski Ład – Programu Inwestycji Strategicznych. Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej jest kluczowa dla poprawy jakości życia mieszkańców gminy oraz ochrony środowiska. Poprzez efektywniejsze zarządzanie zasobami wodnymi i lepsze oczyszczanie ścieków projekt ten przyczyni się do zrównoważonego rozwoju regionu.

Żabia Wola zyskuje miejsca pracy dzięki nowoczesnej fabryce systemów aluminiowych

Nowa fabryka aluminium Reynaers Aluminium Polska w Żabiej Woli, fot. Reynaers Aluminium Polska

Pod Warszawą powstało ponad 31 000 m² zakładu produkcyjnego i 1200 m² nowoczesnej przestrzeni biurowej. Całość dopełniło aż 37 200 m² terenów zielonych (biologicznie czynnych). Na terenie zainstalowano również naziemne zbiorniki retencyjne. Budynek spełnia wymogi certyfikatu BREEAM na poziomie Excellent, co podkreśla

jego walory ekologiczne i energooszczędne. SAFEGE Polska wspomagała proces budowy jako ekspert techniczny, za co firma otrzymała tytuł Kreatora Budownictwa Roku 2023.

W nowym obiekcie funkcjonują cztery linie technologiczne: trzy lakiernicze oraz linia anodowania profili. Na ich potrzeby firma zaimplementowała zespół stacji demineralizacji wody, a także właśnie oczyszczalnię ścieków WWT. W produkcji wykorzystywana będzie przyjazna środowisku technologia bezchromowa w eksploatacji linii lakierniczych oraz linii anodowania. Ponadto do celów grzewczych w budynku biurowym wykorzystywane będą pompy ciepła. To przykład realizacji, która sprawia, że słowo „fabryka” przestaje kojarzyć się z negatywnym wpływem na środowisko; dzięki zastosowanym nowoczesnym technologiom połączono zrównoważone budownictwo ze wzmocnieniem sektora pracy w powiecie grodziskim.

Obiekt znajduje się przy drodze ekspresowej S8, co czyni z niego ważny dla firmy HUB. „Bliskość tej trasy pozwoli dotrzeć w ok. 30 minut do centrum Warszawy, a także połączy budynek z najważniejszymi ośrodkami w kraju, jak Łódź czy Wrocław, a także Białystok na północnym-wschodzie.” – podała w komunikacie firma *Panattoni*, Generalny Wykonawca Inwestycji, który współpracował z SAFEGE Polska.

Mniej znane, niemniej ważne: nowa siedziba Archiwum Państwowego w Bydgoszczy

Nowa siedziba Archiwum Państwowego w Bydgoszczy otwarta w 2023 roku położona jest przy ulicy Karłowicza 17. Ta nowoczesna inwestycja, w całości sfinansowana z budżetu państwa, pomieści około 30 kilometrów akt, co stanowi prawie dwuipółkrotny wzrost w porównaniu do dotychczasowych zasobów Archiwum. Budynek zbudowany w postmodernistycznym stylu wyposażony został w zaawansowane technologie, w tym nowoczesne systemy regałowe oraz komorę fumigacyjną do dezynfekcji archiwaliów (jest to komora próżniowa, w której zbiory zostają poddane dezynfekcji odpowiednim gazem). Dodatkowo siedziba jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i oferuje przestronną salę na 50 osób do prowadzenia lekcji i konferencji, a także ścieżkę edukacyjną na terenie otaczającym budynek. SAFEGE Polska pełniła funkcję inwestora zastępczego dla tej inwestycji. Wykonawca, firma *Budimex SA*, zakończył prace przed terminem.

Nowa siedziba Archiwum Państwowego w Bydgoszczy, fot. SAFEGE Polska

Kolejny obszar małopolski z dostępem do szybkiego Internetu, w ramach postępującej cyfryzacji i eliminacji wykluczenia informacyjnego

W 2023 roku zakończono zaawansowany projekt rozbudowy infrastruktury internetowej w Małopolsce. Jest to kolejny ważny krok w kierunku wyeliminowania wykluczenia cyfrowego i informacyjnego w tym rejonie. To projekt o szczególnym znaczeniu w obliczu sytuacji nadzwyczajnych, takich jak pandemia COVID-19 i wojna w Ukrainie. Dostępność szybkiego Internetu światłowodowego dla 10 582 gospodarstw domowych i rozbudowa 982 km sieci to nie tylko kwestia technologiczna, ale również społeczna i ekonomiczna; za projekt odpowiada Orange Polska. Cyfryzacja to fundament dla budowania zintegrowanego i nowoczesnego społeczeństwa, w którym każdy obywatel ma możliwość pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym kraju. Rozwój sieci światłowodowej przyczynia się do zwiększenia dostępności edukacji, umożliwia rozwój e-usług i wspiera przedsiębiorczość na terenach dotychczas mniej dostępnych. Dodatkowo wsparcie udzielone lokalnym instytucjom takim jak Gminne Ośrodki Kultury oraz Ochotnicze Straże Pożarne podkreśla rolę technologii w zwiększaniu bezpieczeństwa i integracji społecznej. W obecnych czasach, gdzie dostęp do informacji (również alarmowej) jest równie ważny, co dostęp do podstawowych usług, tego typu projekty są niezwykle istotne w kreowaniu przyszłości, w której nikt nie pozostaje w tyle, również w obliczu zagrożeń.

Kierunek 2024 – Stabilizacja

Szereg czynników - głównie zewnętrznych - sprawił, że branża budownictwa i inżynierii ruszyła do zmian. W ramach budownictwa tworzą się nowe, przeciwdziałające czynnikom spadkowym idee, postępuje rozwój, ewoluuje kracja, rozwijane są nieustannie nowe technologie - często wspomagane już sztuczną inteligencją (AI).

III edycję wydania drugiego-rozszerzonego podsumowują komentarze Dyrekcji SAFEGE Polska:

Zapytany o rok 2023 w branży i prognozę na 2024 **Mariusz Szmyd**, Dyrektor Operacyjny SAFEGE Polska, wskazuje na kolej:

*„Na uwagę zasługuje również polska kolej. Rok 2023 był dla niej ważny w zakresie infrastruktury — w ramach Krajowego Programu Kolejowego do 2030 roku planowane są inwestycje w wysokości 80 mld zł. Na wyróżnienie zasługuje projekt "Integracja węzłów na północnej obwodnicy towarowej Miasta Poznania z miejskim transportem zbiorowym", realizowany przez Miasto Poznań, skupił się na budowie 8 zintegrowanych węzłów przesiadkowych, usprawniając transport miejski i aglomeracyjny. SAFEGE Polska, jako wspomagający inwestycję Inżynier Kontraktu, przyczyniła się do modernizacji ponad 70 km torów i sieci trakcyjnej w Poznaniu, co umożliwiło przyspieszenie połączeń kolejowych. Z optymizmem wyczekujemy kolejnych informacji ws. planowanych inwestycji w 2024 roku. Modernizacje kolei oraz infrastruktury drogowej to również zasilenie transportu intermodalnego w Polsce, którego infrastruktura dynamicznie się rozwija, mimo zawahania w tym roku” – zaznaczył **Mariusz Szmyd**.*

Kamila Kurowska-Gawryś: *„Na rynek budownictwa i infrastruktury w Polsce wpływa wiele czynników stymulujących rozwój, związanych nie tylko z inwestycjami publicznymi, zwłaszcza w obszarze transportu czy energetyki. Ważnym elementem jest także rozwój technologii, takich jak np. inteligentne systemy transportowe, zielone technologie budowlane czy cyfrowe innowacje w zarządzaniu infrastrukturą, jak również zwiększone zainteresowanie kwestiami zrównoważonego rozwoju, w tym ekologiczne aspekty budowy i eksploatacji. Przyszłościowo wyzwaniom takim jak dostępność kadry i materiałów, koszty i wydajność pracy, towarzyszyć będą nowe wyzwania związane z modelami finansowania, konieczność regulacji i standaryzacji czy zadbania o bezpieczeństwo cyfrowe i zwrócenie uwagi na zmiany klimatyczne - komentuje **Kamila Kurowska-Gawryś**, Dyrektor Generalny, Dyrektor Zarządzający / CEO SUEZ Consulting / SAFEGE Polska oraz Dyrektor Regionu UE SUEZ Consulting.*

„Wszystkie oczy zwrócone są na decyzje nowego Rządu RP. Kluczowe będą działania w zakresie realizacji wstrzymanych inwestycji publicznych, w tym uruchomienie środków z Krajowego Planu Odbudowy. Równie istotne będzie podejście do interwencjonizmu państwa w strategiczne inwestycje, takie jak Centralny Port Komunikacyjny, kontrakty energetyczne (w tym temat szerokich dyskusji i działań - energetyka atomowa) oraz rozwój infrastruktury przesyłowej i rozbudowa portów. Te decyzje będą miały znaczący wpływ na kształtowanie się rynku budowlanego

w Polsce. Nie sposób jednak zapomnieć o mniejszych, ale nie mniej wartościowych inwestycjach w skali regionalnej, które będą rozpoczynać się lub nabierać tempa w 2024 roku. Warto zwracać na nie uwagę. – kwituje [Kamila Kurowska-Gawryś](#).

Rozszerzenie 2024: Nowy rząd Donalda Tuska zapowiedział audyt projektu CPK przez Najwyższą Izbę Kontroli. Kontroli zostanie poddana również sieć Kolei Dużych Prędkości, która ma stanowić integralny element komunikacyjny z Centralnym Portem Komunikacyjnym. Całość giga-inwestycji, zgodnie z zapowiedziami, ma być gotowa na 2028 rok, jednak decyzje nowego rządu i wyniki kontroli stawiają tę datę pod wątpliwość.

Co z pieniędzmi z Krajowego Programu Odbudowy?

Drugiego stycznia br. „Rzeczpospolita” podała, że „Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w ramach złożonego już pierwszego wniosku „łączny spodziewany napływ to ok. 6,9 mld euro (ok. 31 mld zł), w tym w ramach dotacji ok. 2,7 mld euro (ok. 12,4 mld zł) oraz ok. 4,2 mld euro (ok. 18,7 mld zł) w ramach pożyczek – napływ spodziewany w kwietniu 2024 r.” – ekspert Daniel Kryś w grudniu 2023 przypomniał: „KPO to łącznie blisko 60 mld euro. A ich pełne odblokowanie zależy będzie od spełnienia tzw. kamieni milowych w obszarze praworządności, co może okazać się trudne dla nowego polskiego rządu”. W ostatnim miesiącu ub. r. premier „Donald Tusk podczas swojej pierwszej podróży zagranicznej do Brukseli zapewnił Komisję Europejską, że Polska jest gotowa realizować kamienie milowe, będące warunkiem pozytywnego rozpatrzenia kolejnych wniosków. Jeszcze w 2023 roku nowy rząd kolejny wniosek złożył.” – podała „Rzeczpospolita”.

Aktualizacja II edycji: Polska otrzymała 5 mld euro z programu RePowerEU, który jest częścią Krajowego Planu Odbudowy (KPO). Środki zostały przekazane Polsce 28 grudnia 2023 roku. Pieniądze zostaną przeznaczone na inwestycje w zieloną energię oraz inne inwestycje lokalne i są związane z konkretnymi reformami, w tym z ochroną zdrowia. Z Krajowego Planu Odbudowy Polska ma otrzymać łącznie niemal 60 mld euro.

Prognozy na rok 2024 dla budownictwa i inżynierii budowlanej w Polsce

• Główne idee (tzw. Big Ideas): Zrównoważone Budownictwo i Zielona Transformacja

Ochrona środowiska, ekologia i troska o otoczenie to od dawna nie trendy, a konieczności wpisane w misję wielu przedsiębiorstw. Odpowiedzialne podejście płynie ze zmiany myślenia i zrozumienia, że ludzie również są częścią środowiska. Zrównoważone budownictwo coraz częściej jest wymogiem oraz kartą przetargową inwestorów poszukujących rozwiązań energooszczędnych i wyróżniających się długofalowo. Nowoczesność i ekologia to coraz częściej świadomy i jedyny wybór najemców business parków; obecność w obiektach tego typu stanowi integralny element dla wielu przedsiębiorstw, dla których troska o środowisko jest postulatem i umową z klientami. Również klienci sektora mieszkaniowego doceniają powyższe, o czym świadczy rosnące zainteresowanie inwestycjami wyposażonymi w fotowoltaikę, rekuperację czy systemy zmniejszające emisje.

• Rosnąca przewaga inwestycji certyfikowanych

BREEAM czy LEED to przykłady ważnych w branży i dla inwestorów certyfikatów. Są one wydawane wyłącznie po spełnieniu norm dotyczących zmniejszenia oddziaływania obiektu na środowisko. Powstanie więcej obiektów, które tak jak opisana wyżej fabryka systemów aluminiowych Reynaers w Żabiej Woli zostaną wyposażone w niezbędne systemy pro-ekologiczne. Najważniejsze certyfikaty skupiają się holistycznie na inwestycji i jej wpływie na środowisko analizując wiele aspektów. Coraz więcej kontrahentów wiąże się w relacje biznesowe na podstawie regulacji ESG – reguły tego typu stają się uniwersalnym językiem porozumienia, a gdy wdrażane i udokumentowane - stanowią asa w rękawie dla uzyskania dodatkowych finansowań i partnerów.

• Wzrost znaczenia AI w projektowaniu i inżynierii budowlanej

Będziemy świadkami technologicznej rewolucji nie tylko w świecie IT. Co oczywiste, specjalistyczne oprogramowanie jest nieustannie wykorzystywane w projektowaniu, by wspomagać wiedzę ekspertów i dokonywać zaawansowanych obliczeń. Wszędzie tam, gdzie software znajduje zastosowanie jego możliwości zwiększają się, gdy oprogramowanie zostaje zasilone Sztuczną Inteligencją – jest to zmiana nieunikniona. W związku ze szczególnym i dynamicznym rozwojem AI możemy spodziewać się wielu usprawnień w projektowaniu i zarządzaniu skomplikowaną dokumentacją. Budownictwo to mnóstwo skomplikowanych obliczeń, z którymi nowe technologie coraz lepiej sobie radzą. W połączeniu z kwantowymi procesorami oraz optymalizacją w strefie

hardware efektem mogą być spektakularne odkrycia, takie jak kolejne technologie samonaprawiające się, czy poprawiające bezpieczeństwo personelu i użytkowników. AI nie zastąpi ludzkiego geniuszu – to współpraca, nie konkurencja. Różnica potencjałów jest ogromna, obecnie na korzyść ludzi; w końcu projekt powstaje w umyśle twórcy, następnie jest opracowywany przy wsparciu technologicznym, gdzie nadal to projektant ma decydujący głos.

• **Edukacja rynku, „marka świadoma” i nowoczesna komunikacja**

W module wywiadu niniejszego opracowania ekspertka ds. komunikacji podkreśliła istotę profesjonalizacji działań marketingu i PR w polskim budownictwie. Na czym to dokładnie będzie polegać? Coraz więcej firm globalnych decyduje się wprawiać w ruch wiedzę z obszaru ekologii oraz ochrony środowiska. W 2024 zaobserwujemy znacznie więcej kampanii edukacyjnych, których celem jest podwyższenie świadomości społeczeństwa. Skutkuje to dobroczynnymi zmianami nawyków. Zielona transformacja nie obejmuje wyłącznie sektora budowlanego, czy inżynierii budowlanej; przede wszystkim dotyczy użytkowników obiektów i technologii. Budownictwo działa dla społeczeństwa, a to oznacza, że w synergii z nim można w pełni wprowadzić ważne zmiany. To jest zysk wszystkich; zmiana o 180 stopni dotyczy sposobu myślenia – nowoczesna komunikacja polega na skoncentrowaniu się na korzyściach, które dotyczą wszystkich, czyli działają dla dobra ogółu.

Dziękujemy za Państwa uwagę i czas.

#EksperciSAFEGE

